

Broj: 464/23

Datum: 30.03.2023. godine

Na osnovu člana 53. stav 1. tačka p) Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 30/09, 29/18, 16/20 i 44/22) i člana 21. stav 1. Statuta Visokoškolske ustanove Univerziteta „Privredna akademija“ Brčko distrikt BiH, Senat na sjednici održanoj dana 30.03.2023. donosi

PROGRAM ZA OSPOSOBLJAVANJE IZ OBLASTI AKVAKULTURE

Cilj osposobljavanja

Stručno osposobljavanje za obavljanje djelatnosti uzgojivača ribe, mekušaca, rakova, morskih algi, žaba i sl. namijenjeno je osobama koje imaju namjeru obavljati djelatnost akvakulture.

ZNANJA, VJEŠTINE I SPOSOBNOSTI KOJE SE STIČU ZAVRŠETKOM PROGRAMA

Uzgajivači akvakulture moraju imati dobro opšte zdravstveno stanje. Posebno je važna tjelesna snaga, stabilnost i okretnost tijela.

Uzgajivači akvakulture moraju imati znanja o tehnološkim uslovima uzgoja riba, pripremi pribora za ulov različitih vrsta morske i slatkovodne ribe, i ostalih morskih životinja, čišćenju, sortiranju, klasiranju i pakovanju ribe, sastavu i svojstvima ribljeg mesa i drugih morskih organizama, zaštiti ribe od kvarenja, održavanju pribora za ribarenje, zaštiti na radu i očuvanju mora i podmorja, te znanja o propisima o prometu riba i drugih morskih organizama.

USLOVI ZA UPIS U PROGRAM

Učesnici osposobljavanja za uzgajivača ribe trebaju imati završenu osnovnu školu, moraju biti stariji od 15 godina, te moraju zadovoljiti na pregledu zdravstvene i psihičke sposobnosti za obavljanje ovog posla.

TRAJANJE PROGRAMA I OBLICI IZVOĐENJA NASTAVE

Nakon objave termina održavanja stručnog osposobljavanja organizuje se predavanje u trajanju od 8 sati nakon čega se kandidatima izdaje potvrda o stručnoj osposobljenosti.

NASTAVNI PLAN

REDNI BROJ	NASTAVNE CJELINE	BROJ SATI
1.	Osnove poljoprivrede	10
2.	Tehnologija zanimanja - uzgajivač ribe	20
3.	Zaštita na radu	10
4.	Praktična nastava	300
	UKUPNO	340

NASTAVNI PROGRAM

1. OSNOVE POLJOPRIVREDE – 10 sati
1.1. Biljna proizvodnja 1.2. Opšte ratarstvo 1.3. Biljke za stočnu hramu 1.4. Povrtarstvo 1.5. Stočarstvo
2. TEHNOLOGIJA ZANIMANJA - UZGAJIVAČ RIBE – 20 sata
2.1. Opis tehnološkog procesa i tehnika po proizvodnim procesima 2.2. Nivoi potrošnje 2.3. Najbolje raspoložive tehnike 2.4. Uzgoj ribe 2.5. Otpadne vode ribnjaka 2.6. Uzgoj mladunčadi ribe / ikre 2.7. Prerada ribe
3. ZAŠTITA NA RADU – 10 sat

3.1.Prikaz tehničke regulative poslova s posebnim uslovima rada

3.2.Osnovni izvori opasnosti i mjere zaštite na radu

- Mehanički
- Hemijski
- Klima
- Buka, vibracije
- Kretanje
- Ručni transport
- Mehanizovani transport
- Osvjetljenost

3.3.Lična zaštitna sredstva

3.4.Požar i zaštita od požara

4. PRAKTIČNA NASTAVA – 300 sati

4.1. ovladati vještinama ribolova, preradbe i uzgoja;

4.2. razvijati ekološku svijest;

4.3. ovladati vještinama primjene hidroakustičnih instrumenata i interpretacije rezultata;

4.4. znati tehnološke postupke prerade ribe;

4.5. ovladati osnovnim praktičnim znanjima iz ribarstva;

4.6. osposobiti se za poduzetništvo;

4.7. znati primijeniti pravila zaštite na radu i poštivati sigurnosne propise

USLOVI ZA IZVOĐENJE PROGRAMA

Teorijska nastava izvodit će se u učionicama Univerziteta „PRIVREDNA AKADEMIJA“ Brčko distrikta BiH.

Uzgajivači riba i provode na ribogojilištima puno vremena, budući da uzgoj ribe zahtijeva neprestani nadzor. Rade u različitim vremenskim prilikama i neprestano su izloženi vodi, a postoji i stalni izvor opasnosti od pokliznuća ili pada u vodu.

Posao uzgajivača riba ne mogu obavljati osobe koje boluju od hroničnih bolesti koje zahtijevaju konstantnu terapiju i ljekarski nadzor, psihički nestabilne osobe, zatim osobe s teškoćama koštano – mišićnog sistema, te osobe s oštećenjima vida i sluha.

OPIS POSLA

Uzgajivači akvakulture uzgajaju i prodaju ribe za prehranu ili za sportski ribolov, stoga svakodnevno moraju nadgledati stanje vode u ribogojilištima te uzimati uzorke vode koja po svojim hemijskim, biološkim i fizikalnim svojstvima mora odgovarati točno određenim tehnološkim zahtjevima uzgoja. Također, svakodnevno trebaju loviti uzorke ribe, kako bi mogli pratiti njihov razvoj.

Osim ribe za prodaju i sportski ribolov, uzgajivači riba uzgajaju i riblji pomladak koji se drži u ribogojilištu do određene dobi, a potom se pušta u rijeke, jezera i mora zbog povremenog poribljavanja, zatim mekušaca, rakova, morskih alge, žaba

Uzgajivači riba hrane ribe ručno ili automatski s lijevcima koji ispuštaju hranu u vodu. Također, redovno čiste bazene i svakodnevno kontrolišu vodu kako ne bi došlo do njenog zagađivanja. Zaposlenici ribogojilišta

povremeno obavljaju i poslove održavanja, jednostavnije stolarske i vodoinstalaterske radove te manje popravke. Ribogojilišta u kojima se uzgajaju ribe i školjke za prehranu često se bave i preradom riblje hrane i njezinim pakovanjem. Stoga uzgajivači riba mogu obavljati i poslove u preradi i pakovanju ribe.

LITERATURA

Ribolov enciklopedija 2000. godina
Ribolov na moru 2000. godina
John Bailey, Ribolov, 2006.

NAČIN EVALUACIJE PROGRAMA

Na kraju obuke planira se pismeni i usmeni ispit pred komisijom od najmanje dva člana za završni ispit. Na kraju praktičnog dijela obuke na rijeci ili moru, ili nekom od ribnjaka koji su namjenjeni za obuku i usavršavanje praktičnog dijela, pred komisijom se planira praktično ispitivanje znanja gdje polaznik mora pokazati da samostalno i sigurno, poštujući sve pravilnike rukuje hranjenjem, čišćenjem i hvatanjem riba.

Polaznik je zadovoljio, odnosno kvalifikovan je za osnovne poslove za zanimanje uzgojivača ribe, ako zadovoljava test znanja iz teorijskog i praktičnog dijela.

UVJERENJE - POTVRDA O OSPOSOBLJENOSTI

Svaki polaznik koji zadovolji na provjeri znanja iz teorijskog i praktičnog dijela osposobljavanja dobija uvjerenje o osposobljenosti za poslove uzgajivača ribe.

PREDSJEDNIK SENATA